Met elkaar, voor ieder kind

Orion SPECIAAL IN ONDERWIJS

Strategische Koers 2026-2029

verder

Inhoud

Voorwoord 3

1. De Koers in het kort 4
2. Inleiding 5
3. Huidige context en ontwikkelingen 6
4. Wat Orion kenmerkt 8
5. Onze ambities en strategische doelen 9
   - 5.1 Twee bewegingen, één koers 9
   - 5.2 Onderwijs van hoge kwaliteit op de Orion-scholen 10
   - 5.2.1 Onderwijsproces 10
   - 5.2.2 Veiligheid en schoolklimaat 11
   - 5.2.3 Onderwijsresultaten 11
   - 5.2.4 Samenwerken met ouders en samenwerkingspartners 11
   - 5.3 Inclusief onderwijs voor Amsterdam en de regio 12
   - 5.3.1 Stedelijke expertise en kennisdeling 12
   - 5.3.2 Wijkgerichte inzet van expertise 13
   - 5.3.3 Focus op het jonge kind en preventie 13
   - 5.3.4 Ondersteuning van leerlingen die uitvallen en tijdelijk thuiszitten 13
   - 5.3.5 Opleiden en professionaliseren 13
   - 5.4 Besturing en kwaliteitszorg 14
   - 5.5 Randvoorwaarden voor inclusieve en toekomstbestendige oplossingen 16
6. Wat leerlingen, ouders, collega's en samenwerkingspartners van Orion mogen verwachten 17

Met elkaar, voor ieder kind

Stichting Orion
Strategisch koersplan 2026-2029

Copyright © 2026 Stichting Orion

Voorwoord

Beste lezer,

Stel je eens voor: het is augustus 2029 en het nieuwe schooljaar gaat net van start. Het schoolteam van leerkrachten, onderwijsondersteuners en de directeur en de conciërge zijn er klaar voor. De leerlingen kennen elkaar, niet alleen van school maar ook uit de wijk. Ze zijn benieuwd naar hun nieuwe juf of meester en naast wie ze in de klas zitten. Dit alles op een inclusieve school, waar onderwijs op maat wordt gegeven en passende ondersteuning wordt geboden aan de leerlingen die dit nodig hebben.

Het beleidskader van het Ministerie van OCW over inclusief onderwijs is een uitwerking van het 'VN-Verdrag Handicap' (2016), het 'Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind' (1989) en de 'Verklaring van Salamanca' (1994), die de overheid verplichten zich in te spannen voor inclusief onderwijs en ervoor te zorgen dat alle kinderen welkom zijn. Uit de verdragen en nationale wetgeving volgt ook dat discriminatie op grond van handicap verboden is. Ieder kind heeft recht op onderwijs in een inclusief onderwijssysteem waar kinderen met én zonder handicap samen leren, werken en spelen. Waar alle kinderen zich, binnen hun mogelijkheden, optimaal kunnen ontwikkelen. Waarbij recht wordt gedaan aan de eigen persoonlijkheid, talenten, creativiteit en mentale en fysieke mogelijkheden. Alle kinderen worden voorbereid op een volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving.

Door elkaar te ontmoeten op school leren kinderen met respect en tolerantie met elkaar om te gaan. En door samen op te groeien en samen te ontwikkelen, leren kinderen dat iedereen verschillend is en om die verschillen ook te respecteren.

Inclusief onderwijs sluit aan bij de maatschappelijke verantwoordelijkheid om gelijke kansen te bieden, zonder uitsluiting of segregatie. We zijn ervan overtuigd dat deze ontwikkeling naar inclusief onderwijs in het belang is van alle kinderen, dat zij allen zich het best ontwikkelen wanneer zij samen leren en opgroeien, in al hun verschillen. Bovendien worden leerlingen zo niet alleen voorbereid op vervolgonderwijs, werk en dagbesteding, maar ook op een diverse samenleving waarin meedoen vanzelfsprekend is.

Recent heeft de Sectorraad GO een concretisering voorgesteld van het beleidskader van OCW. In de notitie Met daad- en leerkracht, een samenhangend fundament voor opgroeien en inclusief onderwijs staat dat het wij als sector de komende jaren werken aan het realiseren van inclusief onderwijs om daarmee onze bijdrage te leveren aan een inclusievere samenleving. Dit gaan we (nog meer) doen door als schil rondom de reguliere scholen onze expertise in te zetten om zoveel als mogelijk kinderen een min of meer reguliere schoolloopbaan te laten doorlopen. En door voor die kinderen waarvoor een gespecialiseerde setting nodig is, zelf het beste onderwijs en extra ondersteuning te verzorgen.

De beweging naar inclusief onderwijs in Amsterdam is al in gang gezet, samen met partners binnen het netwerk van onderwijs, zorg, jeugdhulp en welzijn. We kijken ernaar uit om met elkaar de volgende stappen te zetten.

1. De Koers in het kort

> We zijn ervan overtuigd dat alle kinderen zich het best ontwikkelen wanneer zij samen leren en opgroeien, in al hun verschillen. Inclusief onderwijs sluit aan bij de maatschappelijke verantwoordelijkheid om gelijke kansen te bieden, zonder uitsluiting of segregatie. Bovendien worden leerlingen zo niet alleen voorbereid op vervolgonderwijs, werk en dagbesteding, maar ook op een diverse samenleving waarin meedoen vanzelfsprekend is.

De Strategische Koers 2026–2029 bouwt voort op de ontwikkeling die Orion in de periode 2022–2025 heeft ingezet. In die jaren is gewerkt aan twee samenhangende bewegingen: het versterken van gespecialiseerd onderwijs voor onze leerlingen én het samenwerken en delen van expertise ten behoeve van passend en inclusief onderwijs in Amsterdam en de regio. Dit strategisch koersplan richt zich op verdieping, verbreding en het duurzaam verankeren van deze ontwikkelingen in ons handelen en in onze manier van samenwerken.

De brede beweging naar inclusief onderwijs is in gang gezet, zowel landelijk als in Amsterdam. Onze koers 'Met elkaar, voor ieder kind' geeft voor de periode 2026-2029 richting aan deze ontwikkeling en aan de volgende stappen naar inclusief onderwijs. Inclusief onderwijs houdt in dat de ontwikkeling van ieder kind leidend is. Verschillen tussen leerlingen zijn normaal en ondersteuning is vanzelfsprekend. Regulier onderwijs is het uitgangspunt; specialistische expertise wordt flexibel ingezet, zo dicht mogelijk bij de leerling en diens leefomgeving.

Tegelijkertijd blijft gespecialiseerd onderwijs een onmisbare voorziening voor leerlingen die intensieve ondersteuning en een specifieke leeromgeving nodig hebben. Op deze manier steunt inclusief onderwijs de ontwikkeling naar een solidaire samenleving.

Orion draagt aan deze ontwikkeling bij vanuit haar identiteit. Orion gaat uit van de ontwikkelkracht van ieder kind, ook wanneer leren en opgroeien niet vanzelfsprekend zijn. Het kind staat centraal, professionals krijgen vertrouwen en ruimte, leren is een houding van de hele organisatie en onderwijs wordt samen vormgegeven met ouders en andere samenwerkingspartners. Deze waarden geven richting aan keuzes op alle niveaus.

De koers is uitgewerkt in twee samenhangende bewegingen:

Onderwijs van hoge kwaliteit op de Orion-scholen

Binnen de Orion-scholen staat goed en kansrijk onderwijs centraal, vanuit het inclusieve perspectief. Veiligheid, voorspelbaarheid en nabijheid vormen de basis voor leren. Scholen werken met een samenhangend en betekenisvol curriculum waarin basisvaardigheden, praktijk en leefwereld met elkaar zijn verbonden. Regelmatig bewegen is hierbij van belang, dit draagt bij aan de algehele ontwikkeling van elke leerling. Ontwikkeling wordt breed gevolgd en onderwijsresultaten worden gezien als zichtbare opbrengsten van leren, ontwikkelen en welzijn. Vakmanschap, professionele ruimte en gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn hierbij leidend.

Inclusief onderwijs voor Amsterdam en de regio

Orion ontwikkelt zich verder als een herkenbare en betrouwbare partner in inclusief onderwijs in Amsterdam en de regio. Zowel het Expertisecentrum Orion als ook onze scholen spelen een belangrijke rol door specialistische kennis uit het gespecialiseerd onderwijs te verbinden met regulier onderwijs. De focus ligt op wijkgerichte samenwerking, preventie en het leerrecht voor het jonge kind, op het voorkomen van uitval en thuiszitten in het po en vo, op stedelijke kennisdeling en opleiden. De strategie is: groot denken en klein doen, met concrete stappen in de praktijk.

De koers maakt concreet wat leerlingen, ouders, professionals en samenwerkingspartners van Orion mogen verwachten. Samenwerking is transparant en gericht op gedeelde verantwoordelijkheid. Ouders worden actief betrokken, professionals werken in een lerende cultuur en samenwerkingspartners dragen bij aan het leren en ontwikkelen van kinderen en jongeren.

Het bestuur geeft richting aan deze ontwikkeling, biedt ruimte aan professionals en vraagt rekenschap over de effecten voor leerlingen, teams en partners. Kwaliteitszorg is daarbij gericht op leren en verbeteren, waarbij gegevens, observaties en ervaringen worden verbonden aan professionele duiding.

Met deze Strategische Koers kiest Orion voor een ontwikkelingsgerichte, realistische en samenhangende aanpak. Door te prioriteren, te faseren en steeds te verbinden met wat werkt in de praktijk, wordt verder gebouwd aan onderwijs waarin leerlingen zich gezien weten, professionals ruimte ervaren en samenwerking vanzelfsprekend is, nu en in de toekomst.

2. Inleiding

De Strategische Koers 2026–2029 bouwt voort op de ontwikkeling die Orion in de periode 2022–2025 heeft ingezet. In die jaren is gewerkt aan twee samenhangende bewegingen: sterk gespecialiseerd onderwijs voor leerlingen van Orion én het delen van expertise en opzetten van extra voorzieningen ten behoeve van passend en inclusief onderwijs in Amsterdam en de regio. Dit heeft geleid tot goed onderwijs, versterkte samenwerking en een duidelijke positie van Orion binnen het Amsterdamse onderwijs.

Waar de periode 2022–2025 vooral in het teken stond van opbouw en experimenteren, ligt in 2026–2029 de focus op verdieping, verbreding en het duurzaam verankeren van deze ontwikkeling in ons handelen en in onze manier van samenwerken.

Inclusief onderwijs leidend perspectief

In de periode 2026–2029 vormt inclusief onderwijs het leidend perspectief. Verschillen tussen leerlingen worden gezien als normaal en ondersteuning is vanzelfsprekend. Regulier onderwijs vormt de basis; gespecialiseerde expertise wordt flexibel ingezet. Ondersteuning volgt de leerling, zodat onderwijs zo veel mogelijk plaatsvindt in een school in de eigen omgeving. Vormgeven aan inclusief onderwijs is een ontwikkeling en vraagt tijd en ruimte om te leren, bij te stellen en keuzes opnieuw te wegen. Onze ambitie gaat samen met gerichte stappen die uitvoerbaar zijn en aansluiten bij de dagelijkse praktijk.

Totstandkoming koers

De Strategische Koers 2026–2029 is ontwikkeld vanuit continuïteit, reflectie en gezamenlijke verdieping. In het directieberaad zijn de ambities uit de koers 2022–2025 geëvalueerd, mede op basis van de bestuursverslagen en de opbrengsten uit de scholen. Daarbij is expliciet onderzocht wat we willen vasthouden, verdiepen, verbreden, vastpakken of loslaten. Op hoofdlijnen is gekozen om de twee bewegingen uit de huidige koers verder te verdiepen, te verbreden en te verduurzamen. We hebben bewust niet gekozen voor een fundamenteel nieuwe richting, maar voor het versterken en borgen van kwaliteit binnen de ingezette bewegingen.

Parallel daaraan is in 2025 onderzoek gedaan naar de kwaliteitscultuur binnen onze scholen. Dit onderzoek gaf zicht op de mate waarin vakmanschap, professionele samenwerking en het systematisch verbeteren daadwerkelijk zichtbaar zijn in de praktijk. De bevindingen hebben richting gegeven aan de ambities in de nieuwe koers, met name waar het gaat om het versterken van cyclisch werken, het expliciteren van doelen en het vergroten van eigenaarschap op team- en schoolniveau. Daarmee is de Strategische Koers niet alleen het resultaat van bestuurlijke reflectie, maar ook van een onderbouwd beeld van de ontwikkelkracht en verbeteropgaven binnen heel Orion.

Opbrengst en aanscherping

Na de eerste bestuurlijke verkenning zijn rondes langs de scholen georganiseerd. Met (delen van) teams is het gesprek gevoerd over wat zij binnen de twee bewegingen willen vasthouden, verdiepen, verbreden, vastpakken of loslaten. De opbrengsten hiervan zijn verwerkt in een eerste koersnotitie, die vervolgens in meerdere verdiepingssessies is aangescherpt. De koers is daarnaast besproken met de Raad van Toezicht en met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR), waarin expliciet aandacht is besteed aan de rol van ouders en de samenwerking met het netwerk rond de scholen. Ook in het directieberaad is de koers meerdere malen besproken en verder ontwikkeld.

Thematafelgesprekken

Daarnaast zijn thematafelgesprekken gevoerd over inclusief onderwijs en de daarmee samenhangende vraagstukken rond de toekomst van de Orion-scholen, met name over hoe we onze kennis en expertise kunnen behouden als de scholen kleiner worden als er minder leerlingen naar het speciaal onderwijs verwezen worden. Betekent dat minder middelen voor de scholen, terwijl we juist ook personeel moeten kunnen blijven opleiden omdat onze expertise op meer plekken gevraagd gaat worden dan nu het geval is? Hoe zorgen we ervoor dat de kennis en expertise zoals we dat nu kennen in het gespecialiseerd onderwijs voldoende op peil blijft in de transitie naar inclusief onderwijs en daarna? Hoe zien onze scholen er straks uit? Aan deze gesprekken hebben betrokkenen van binnen en buiten Orion deelgenomen en zij hebben bijgedragen aan het scherper formuleren van onze strategische keuzes en aan het verbinden van de koers aan bredere ontwikkelingen binnen het onderwijsveld zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van de opleidingsinstituten (pabo, lerarenopleidingen e.d.).

Gesprekspartners in Amsterdam en omgeving

We hebben het gesprek over onze koers ook gevoerd met onze partners in Amsterdam en de regio. Orion neemt deel aan diverse bestuurlijke tafels en stuurgroepen met gemeenten, samenwerkingsverbanden po en vo, onderwijsbesturen en maatschappelijke en jeugdzorgpartners. In deze overleggen wordt gezamenlijk gewerkt aan de beweging richting inclusief onderwijs, aan het versterken van de ondersteuningsstructuur rond scholen en aan het realiseren van meer thuisnabij onderwijs voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Ook in het overleg met de opleidingsinstituten en via de Sectorraad GO wordt door Orion actief bijgedragen aan de landelijke en regionale ontwikkeling van gespecialiseerd onderwijs binnen een inclusiever onderwijsstelsel.

Samenwerking Stichting Kolom

Een belangrijk onderdeel van deze bredere ontwikkeling is de intensieve samenwerking met Stichting Kolom. Vanuit de gezamenlijke ambitie om de ondersteuning voor leerlingen in Amsterdam verder te versterken, werken Orion en Kolom samen aan een gedeelde visie op inclusief onderwijs. In dat kader verkennen beide organisaties ook de mogelijkheden voor een verdere bestuurlijke samenwerking, met wellicht een fusie als eindresultaat. De koersontwikkeling is daarom mede gevoed door gezamenlijke gesprekken, analyses en toekomstverkenningen met Kolom.

3. Huidige context en ontwikkelingen

Zowel landelijk als in de regio Amsterdam is het onderwijsbeleid gericht op het realiseren van inclusief onderwijs. Uit onderzoek en praktijkervaring blijkt dat kinderen zich het best ontwikkelen wanneer zij samen leren en opgroeien, in al hun verschillen[1]. Dat geldt zowel voor kinderen in het speciaal onderwijs als ook voor kinderen in het regulier onderwijs. Door samen naar school te gaan bereiden zij zich beter voor op de volwassen samenleving waarin al deze verschillen immers in volle omvang aanwezig zijn.

Inclusief onderwijs sluit aan bij de realiteit van de maatschappelijke verscheidenheid en bij de maatschappelijke opdracht om alle kinderen gelijke kansen te bieden, zonder onnodige uitsluiting of segregatie. Leerlingen worden zo niet alleen voorbereid op vervolgonderwijs, werk of dagbesteding, maar ook op deelname aan een diverse samenleving waarin verschillen vanzelfsprekend zijn.

Knelpunten in het huidige stelsel

Tegelijkertijd staat het huidige onderwijs- en jeugdzorgstelsel in Amsterdam onder druk. Scholen zien een toename van het aantal leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag, wachtlijsten voor specialistische ondersteuning lopen op, en zowel het regulier als het gespecialiseerd onderwijs ervaart een groeiende druk op capaciteit en personeel. Daarnaast worden relatief veel leerlingen verwezen naar het gespecialiseerd onderwijs, terwijl terugplaatsing naar het reguliere onderwijs niet altijd vanzelfsprekend is en het aantal thuiszitters een zorgpunt blijft.

Het huidige systeem, waarin regulier onderwijs, gespecialiseerd onderwijs en jeugdzorg grotendeels gescheiden zijn georganiseerd, maakt het moeilijk om snel en passend te handelen wanneer leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Expertise is niet altijd dichtbij georganiseerd en ondersteuning komt niet altijd op tijd beschikbaar. Hierdoor ontstaat het risico dat leerlingen uitvallen of langer dan nodig in een setting blijven die niet optimaal aansluit bij hun ontwikkeling. Deze ontwikkelingen maken duidelijk dat het bestaande stelsel niet altijd meer aansluit bij wat leerlingen nodig hebben.

Kansen voor een samenhangende aanpak

De beweging naar inclusief onderwijs biedt kansen om deze knelpunten aan te pakken. Door onderwijs, onderwijsondersteuning en jeugdhulp meer samenhangend te organiseren, kan expertise dichter bij de leerling worden gebracht en kan sneller worden ingespeeld op wat nodig is. Inclusief onderwijs betekent dat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs kunnen volgen, met passende ondersteuning binnen de school, en dat verwijzing naar specialistische voorzieningen zorgvuldig en doelgericht plaatsvindt. In beleidskaders van OCW wordt dit gezien als een gezamenlijke opdracht van onderwijs, gemeenten en samenwerkingspartners om ervoor te zorgen dat alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en uiteindelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.

Krachtenbundeling van Kolom en Orion

In Amsterdam werken scholen, samenwerkingsverbanden, gemeente en zorgpartners al langer aan deze ontwikkeling, maar de opgave is groot en vraagt om verdere samenwerking en andere vormen van organiseren. Tegen deze achtergrond hebben Stichting Kolom en Stichting Orion in 2025 besloten te onderzoeken hoe zij hun krachten verder kunnen bundelen om de ontwikkeling naar inclusief onderwijs te versterken. Daarbij wordt voortgebouwd op de bestaande samenwerking tussen beide stichtingen, onder andere bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit, het gezamenlijk optrekken in bestuurlijke overleggen en het ontwikkelen van onderwijszorgarrangementen waarin regulier en gespecialiseerd onderwijs samenwerken. Door expertise te bundelen, voorzieningen beter te spreiden en gezamenlijk nieuwe vormen van onderwijs en ondersteuning te ontwikkelen, kan een meer samenhangend en toekomstbestendig onderwijslandschap in Amsterdam ontstaan.

Een andere mindset en professionalisering

De beweging naar inclusief onderwijs is een opgave voor zowel het huidige regulier als het huidige gespecialiseerd onderwijs. Dit vraagt van leerkrachten, medewerkers en besturen een andere mindset, andere expertise en een andere manier van organiseren en samenwerken. Professionals moeten beter worden toegerust om met grotere verschillen tussen leerlingen om te gaan en ondersteuning moet sneller en flexibeler beschikbaar zijn. Dit betekent ook dat opleidingsinstituten, zoals de pabo en lerarenopleidingen, in hun curriculum expliciet aandacht moeten besteden aan inclusief onderwijs en aan samenwerking met zorg en ondersteuning. Wij kunnen hierin een belangrijke rol spelen door onze expertise te verbinden met opleidingen, onderzoek en praktijk.

De veranderende rol van het gespecialiseerd onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs speelt in deze ontwikkeling een belangrijke rol. De kennis en ervaring die daar aanwezig is, is noodzakelijk om regulier onderwijs inclusiever te maken. Dit vraagt om actief partnerschap tussen regulier onderwijs, gespecialiseerd onderwijs, jeugdzorg en opleidingsinstituten. In toenemende mate werken professionals samen in multidisciplinaire teams waarin onderwijs en ondersteuning gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van leerlingen. Hierdoor kan ondersteuning sneller worden ingezet en beter worden afgestemd op wat nodig is.

1 Het deelnemen aan inclusief onderwijs heeft ook voor kinderen zonder speciale leerbehoeften belangrijke voordelen op het gebied van sociale en maatschappelijke vaardigheden, terwijl onderzoek aantoont dat er geen negatief effect is op de leerprestaties.

Inclusief onderwijs betekent niet dat gespecialiseerd onderwijs verdwijnt. Voor een deel van de leerlingen blijft een gespecialiseerde leeromgeving noodzakelijk, soms tijdelijk en soms langdurig. Ook in een inclusiever onderwijsstelsel blijven scholen voor gespecialiseerd onderwijs nodig voor leerlingen die intensieve begeleiding, specifieke expertise of een aangepaste leeromgeving nodig hebben. De rol van het gespecialiseerd onderwijs verandert echter wel. Naast het bieden van onderwijs in een eigen setting wordt de expertise steeds vaker ingezet in samenwerking met reguliere scholen en in gezamenlijke voorzieningen in de wijk of regio.

Thuisnabije ondersteuning in de Amsterdamse wijken

Kolom en Orion willen zich de komende jaren inzetten om in alle delen van Amsterdam thuis- en schoolnabije ondersteuning te realiseren. Het uitgangspunt is dat ondersteuning zoveel mogelijk thuisnabij in het reguliere onderwijs wordt georganiseerd, met specialistische expertise die beschikbaar is wanneer dat nodig is. In alle windstreken van Amsterdam wordt gewerkt aan een samenhangend aanbod van onderwijs en ondersteuning, waarbij het per gebied kan verschillen hoe dit wordt vormgegeven. Dit kan betekenen dat reguliere scholen inclusiever worden, dat gespecialiseerde voorzieningen intensiever samenwerken met reguliere scholen, of dat er expertise-scholen ontstaan die meerdere scholen ondersteunen.

Ontwikkeling van inclusieve buurtscholen en een blik op de toekomst

Naast dat het regulier onderwijs inclusiever wordt, is het ook denkbaar dat scholen van Kolom en Orion zich ontwikkelen tot inclusieve scholen. Dat kan betekenen dat onze scholen toegankelijk worden voor leerlingen uit de buurt of dat zij onderdeel worden van een inclusieve buurtschool waarin regulier en gespecialiseerd onderwijs samen worden georganiseerd. Op deze manier ontstaat een onderwijslandschap waarin verschillende vormen van onderwijs en ondersteuning elkaar versterken en waarin leerlingen zo veel mogelijk onderwijs kunnen volgen in een omgeving die bij hen past.

Door deze ontwikkeling verwachten we dat minder leerlingen thuis komen te zitten, dat verwijzingen naar specialistische voorzieningen zorgvuldiger plaatsvinden en dat meer leerlingen zich kunnen ontwikkelen in een setting die zo goed mogelijk aansluit bij hun mogelijkheden. Daarmee werken we aan een toekomstbestendig onderwijsstelsel in Amsterdam, waarin onderwijs en jeugdzorg gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de ontwikkeling van alle leerlingen en waarin ieder kind kan meedoen.

verder

4. Wat Orion kenmerkt

Bij Orion gaan we ervan uit dat ieder kind zich kan ontwikkelen, ook wanneer leren en opgroeien niet vanzelfsprekend is.

Elk kind wordt gezien als uniek en waardevol. Er wordt tijd genomen om te luisteren en het verhaal van het kind serieus te nemen, altijd in de context waarin het opgroeit. Wat een kind nodig heeft om tot leren en ontwikkeling te komen verschilt, en het onderwijs sluit daarop aan. Wij werken samen met kinderen, ouders en professionals, vanuit gelijkwaardigheid, aan onderwijs dat recht doet aan de complexiteit van leren, ontwikkelen en opgroeien.

Kant-en-klare antwoorden zijn er vaak niet. We onderzoeken gezamenlijk wat werkt en waar bijstelling nodig is. Leren is een voortdurend proces, met altijd de leerling als uitgangspunt.

Uitgangspunt 1
Het kind staat centraal

Onderwijs begint bij het kind, niet bij regels, systemen of labels. Steeds opnieuw staan de vragen centraal: Wie is dit kind? Wat heeft deze leerling nodig om te leren en zich te ontwikkelen? Dit vraagt om maatwerk, nabijheid en professionele keuzes, wanneer standaardoplossingen niet passend zijn.

Uitgangspunt 2
Vertrouwen in professionals

Wij vertrouwen op de kennis, ervaring en betrokkenheid van onze leraren, ondersteuners en schoolleiders. Zij krijgen ruimte om hun vak uit te oefenen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun handelen. Reflectie, dialoog en samen leren zijn leidend; controle is ondersteunend. Zo ontstaat professionele ruimte waarin kwaliteit kan groeien.

Uitgangspunt 3
Inclusief waar het kan, specialistisch waar nodig

Er wordt gestreefd naar zo inclusief mogelijk onderwijs. Specialistische expertise wordt flexibel en doelgericht ingezet wanneer dat nodig is, altijd vanuit het perspectief van de leerling.

Uitgangspunt 4
Samen verantwoordelijk

Onderwijs is een gezamenlijke opgave. Leerlingen, ouders, professionals en samenwerkingspartners dragen samen verantwoordelijkheid voor ontwikkeling. Samenwerken betekent gelijkwaardig, open en bereid zijn om te zoeken naar oplossingen, ook wanneer deze niet direct voorhanden zijn.

Uitgangspunt 5
Leren als houding

Leren beperkt zich niet tot leerlingen. Bij Orion is leren een houding van de hele organisatie. Ervaringen worden benut, bevraagd, besproken en waar nodig bijgesteld, met aandacht voor kwaliteit en professionaliteit.

De uitgangspunten zijn samengevat in de volgende kernwaarden

- **Elk kind telt** altijd, zonder voorwaarden;
- **Vakmanschap** ruimte, vertrouwen en verantwoordelijkheid voor professionals;
- **Lef** noodzakelijke keuzes durven maken, ook als dat schuurt;
- **Verbinding** goed onderwijs ontstaat in relatie met anderen;
- **Lerend vermogen** ontwikkeling vraagt om voortdurende reflectie en bijstelling;
- **Ambitieus en realistisch** we streven naar het beste onderwijs voor iedere leerling, met hoge verwachtingen én aandacht voor wat haalbaar en betekenisvol is.

5. Onze ambities en strategische doelen

In de periode 2026–2029 wordt gewerkt aan twee samenhangende bewegingen. Beide hebben een eigen focus, maar vormen samen één koers.

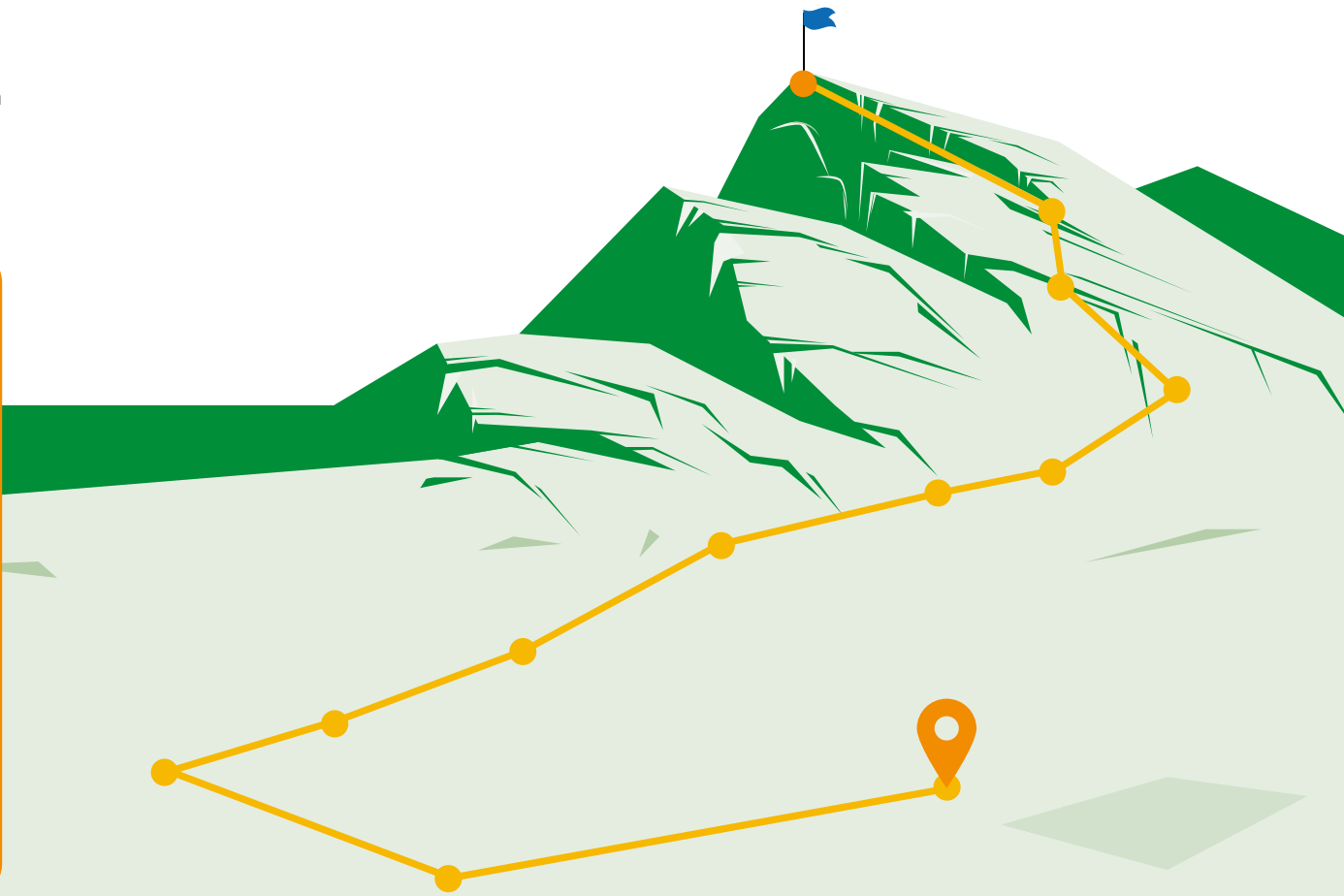
5.1 Twee bewegingen, één koers

Beweging
Onderwijs van hoge kwaliteit op de Orion-scholen

In deze beweging staan de ontwikkeling en het welbevinden van leerlingen die op ons onderwijs zijn aangewezen centraal. Iedere leerling heeft recht op onderwijs van hoge kwaliteit dat ondersteunt, uitdaagt en aansluit bij de mogelijkheden van het kind. Door professionalisering, samenwerking en gezamenlijke reflectie versterken we het onderwijs voor iedere leerling.

Beweging
Inclusief onderwijs voor Amsterdam en de regio

In deze beweging staat samenwerking centraal. Orion ontwikkelt zich verder als een betrokken en deskundige partner binnen het netwerk van onderwijs, zorg, jeugdhulp en welzijn in Amsterdam en de regio. Als specialistische onderwijsorganisatie beschikt Orion over kennis en ervaring die van betekenis zijn voor het realiseren van inclusief onderwijs. Door deze expertise te delen en samen verder te ontwikkelen, draagt Orion bij aan een sterk regionaal netwerk waarin regulier en gespecialiseerd onderwijs gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

De samenhang tussen beide bewegingen

De samenhang tussen beide bewegingen is essentieel. Goed onderwijs binnen de Orion-scholen vormt de basis voor geloofwaardig en gelijkwaardig partnerschap in Amsterdam en de regio. Tegelijkertijd verrijkt de samenwerking met partners het professionele handelen binnen onze scholen en helpt deze om het onderwijs verder te ontwikkelen. De ontwikkeling van de kwaliteit binnen Orion en de beweging naar inclusief onderwijs versterken elkaar en vragen om gezamenlijke verantwoordelijkheid.

We sturen koersvast op de gezamenlijke ambitie, op de samenhang tussen beide bewegingen en geven tegelijk ruimte voor professionele keuzes in de praktijk. Verschillen in tempo en dilemma's worden besproken zodat zij bijdragen aan leren en verbeteren. De ontwikkeling naar inclusief onderwijs is een gezamenlijke opgave van onderwijs, jeugdhulp, gemeenten en samenwerkingsverbanden. Dit vraagt om structurele samenwerking, passende financiering, voldoende personeel en ruimte om expertise flexibel in te zetten, dichtbij de leerling.

De beweging naar inclusief onderwijs betekent niet dat specialistische expertise minder nodig is. Voor een deel van de leerlingen blijven gespecialiseerde voorzieningen, kleinere settingen en specifieke deskundigheid noodzakelijk. Daarom blijft Orion investeren in vakmanschap, specialistische kennis en sterke voorzieningen als onmisbare schakel binnen een samenhangend onderwijslandschap.

De ontwikkeling naar inclusief onderwijs vraagt bovendien veel van professionals, schoolleiders en bestuur. Ambitie en realisme moeten in balans blijven: we werken vanuit een duidelijke richting en zetten stappen die uitvoerbaar zijn. Door bewust te faseren, te prioriteren en steeds opnieuw te evalueren wat werkt, bouwen we stap voor stap aan duurzame verandering. Zo bouwen we aan de ontwikkeling van onze scholen én aan een inclusief onderwijslandschap in de regio.

5.2 Onderwijs van hoge kwaliteit op de Orion-scholen

Ambitie

Vanuit het streven naar goed en kansrijk onderwijs bouwt Orion voort op de kennis en betrokkenheid van leraren, ondersteuners en schoolleiders. Zij krijgen ruimte om hun vak uit te oefenen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun keuzes.

Binnen Orion wordt gewerkt met een samenhangend en betekenisvol curriculum waarin basisvaardigheden, praktijk en leefwereld met elkaar zijn verbonden. Variatie tussen scholen is mogelijk en gewenst, zolang keuzes herleidbaar zijn tot de gezamenlijke koers en onderwerp zijn van professionele dialoog.

Professioneel handelen is zowel pedagogisch als didactisch. Leraren kennen hun leerlingen, werken vanuit hoge en realistische verwachtingen en maken bewuste keuzes in aanbod, instructie, ondersteuning en organisatie. Vakmanschap groeit door samen te onderzoeken wat werkt en door te leren van de ontwikkeling van leerlingen. Professioneel eigenaarschap betekent ook stoppen met wat niet bijdraagt aan leren en welzijn.

Veiligheid, voorspelbaarheid en nabijheid vormen de basis voor leren. Ontwikkeling wordt breed gevolgd: cognitief, sociaal en maatschappelijk. Onderwijsresultaten worden altijd bezien in samenhang met welzijn en toekomstperspectief.

Focusgebieden binnen deze beweging

5.2.1 Onderwijsproces

Waar hebben we het over?

Binnen Orion geven scholen vorm aan een doelgericht, samenhangend en betekenisvol onderwijsproces dat aansluit bij de specifieke leerlingenpopulatie. Basisvaardigheden vormen een stevig fundament waar in samenhang met praktijk, leefwereld en toekomstperspectief aan wordt gewerkt. Didactisch en pedagogisch handelen zijn met elkaar verbonden. Vanuit het inclusieve perspectief vormen verschillen tussen leerlingen het uitgangspunt voor didactische keuzes en ondersteuning.

Wat gaan we versterken?

Binnen Orion werken professionals vanuit hoge verwachtingen en pedagogisch-didactisch vakmanschap. Hoge verwachtingen gaan niet over de hoogte van de lat, maar over de weg ernaartoe: vanuit het vertrouwen dat iedere leerling kan leren en zich kan ontwikkelen. Professionals zoeken actief naar manieren waarop leerlingen stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling, passend bij hun mogelijkheden.

Vakmanschap in het onderwijs is de integratie van pedagogische, didactische en vakinhoudelijke bekwaamheid waarmee een leraar hoogwaardig onderwijs biedt en inspeelt op de specifieke behoeften van leerlingen. Het gaat niet alleen om kennisoverdracht, maar om het vakdidactisch inzicht om te bepalen hoe leerlingen leren en welke aanpak in een specifieke situatie het beste werkt. Vakmanschap kenmerkt zich door passie voor het vak, reflectievermogen en de voortdurende ambitie om het onderwijs te verbeteren.

Scholen functioneren als oefenplaatsen voor deelname aan de samenleving. Leerlingen werken aan zelfredzaamheid, passend bij hun mogelijkheden en met de ondersteuning die nodig is. Het onderwijsproces nodigt uit tot leren, oefenen en toepassen, zowel binnen als – waar mogelijk – buiten de school.

Binnen het curriculum is de komende jaren expliciet aandacht voor digitale geletterdheid, technologie en AI als onderdeel van het voorbereiden van leerlingen op deelname aan de samenleving.

Digitale geletterdheid wordt aangeboden binnen vier samenhangende domeinen: praktische ICT-vaardigheden, mediawijsheid, digitale informatievaardigheden en computational thinking. Deze domeinen worden waar mogelijk geïntegreerd in het bestaande onderwijsaanbod en verbonden met basisvaardigheden, praktijk en toekomstperspectief.

Leerlingen leren omgaan met digitale middelen en AI op een veilige, bewuste en verantwoordelijke manier, passend bij hun mogelijkheden en uitstroomprofiel. Daarbij is expliciet aandacht voor digitaal burgerschap, de betrouwbaarheid van informatie, online veiligheid en de invloed van sociale media.

Technologie wordt ingezet ter ondersteuning van leren en toegankelijkheid van het onderwijs. Digitale middelen kunnen motivatie vergroten, samenwerking ondersteunen en inzicht geven in het eigen leerproces. Tegelijk blijft het pedagogisch-didactisch vakmanschap van de professional leidend: technologie ondersteunt het onderwijs, maar vervangt nooit de professionele nabijheid of het pedagogisch handelen van de leraar.

Wanneer is er sprake van tevredenheid?

Tevredenheid markeert geen eindpunt, maar een momentopname in een voortdurend leerproces. Er is sprake van tevredenheid wanneer zichtbaar is dat:

- het curriculum doelgericht en samenhangend is en basisvaardigheden betekenisvol zijn verbonden met praktijk, leefwereld en toekomstperspectief;
- professionals handelen vanuit hoge verwachtingen en hun pedagogisch-didactisch vakmanschap inzetten om iedere leerling tot ontwikkeling te brengen, waarbij didactisch en pedagogisch handelen herkenbaar is vanuit gezamenlijke uitgangspunten;
- de ontwikkeling van leerlingen systematisch zichtbaar wordt gemaakt en benut voor volgende leerstappen, waardoor leerlingen eigenaarschap over hun leerproces ervaren;
- leerlingen oefenen met zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving, met passende ondersteuning en met doelgerichte oefensituaties binnen en buiten de school.

Daarnaast is zichtbaar dat:

- leerlingen digitale vaardigheden ontwikkelen binnen de vier domeinen van digitale geletterdheid en leren veilig, bewust en verantwoord om te gaan met digitale informatie, media en AI;
- digitale geletterdheid zichtbaar onderdeel is van het curriculum en verbonden wordt met andere leergebieden en basisvaardigheden;
- digitale middelen bijdragen aan motivatie, samenwerking en inzicht in het eigen leerproces;
- professionals technologie en AI doelgericht inzetten ter ondersteuning van leren, waarbij pedagogisch-didactisch vakmanschap leidend blijft.

5.2.2 Veiligheid en schoolklimaat

Waar hebben we het over?

Binnen Orion werken scholen aan leeromgevingen waarin veiligheid en een positief schoolklimaat de basis vormen voor leren, oefenen en ontwikkelen. Leerlingen voelen zich gezien, gehoord en ondersteund in een omgeving die rust, voorspelbaarheid en duidelijke kaders biedt, en tegelijkertijd ruimte laat om te groeien.

Wat gaan we versterken?

Trauma- en cultuursensitief onderwijs is geïntegreerd in het dagelijks handelen en geeft richting aan hoe teams omgaan met gedrag, emoties en onderlinge relaties. Leerkrachten en andere onderwijsprofessionals hebben de kennis en praktische handvatten om door een 'traumabril' naar gedrag en emoties te kijken en hebben aandacht voor wat getraumatiseerde leerlingen nodig hebben om tot leren en ontwikkeling te komen.

Veiligheid en schoolklimaat worden niet opgevat als de afwezigheid van spanning of fouten, maar als een professioneel georganiseerde oefenruimte. In deze ruimte kunnen leerlingen, passend bij hun mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften, oefenen met zelfredzaamheid, verantwoordelijkheid en veerkracht. Hoge verwachtingen hebben gaat samen met nabijheid, structuur en ondersteuning.

Het schoolklimaat ondersteunt een dynamische schooldag, waarin leren, ontwikkelen, bewegen en een gezonde leefstijl met elkaar samenhangen. In ons onderwijs gaat bewegen tijdens de schooldag niet om "meer sport", maar om het organiseren van de beste ontwikkelomgeving voor de leerlingen. Een omgeving waarin cognitieve, motorische, sociale en emotionele ontwikkeling elkaar versterken. Orion heeft hiervoor in een aantal scholen een stevige basis gelegd en de komende jaren gaan de andere Orion-scholen dit voorbeeld volgen.

Naast de structurele inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs is ook het dynamische rooster geïmplementeerd, waarin elke 30-45 minuten het zitten(d leren) wordt onderbroken met een beweegmoment. We hebben het niet over een verzameling losse projecten, maar over één samenhangende ontwikkellijn:

1. Goed leren bewegen als basisvaardigheid – essentieel voor zelfvertrouwen en participatie;
2. Regelmatig bewegen als pedagogische randvoorwaarde ondersteunt concentratie, taakgerichtheid en welbevinden;
3. Structurele borging: maak een dynamisch rooster, dat maakt dagelijks bewegen onderdeel van de schoolorganisatie in plaats van afhankelijk van individuen en personeelsverloop.

Wanneer is er sprake van tevredenheid?

Er is sprake van tevredenheid wanneer herkenbaar is dat:

- leerlingen zich veilig genoeg voelen om zichzelf te laten zien, vragen te stellen en fouten te maken;
- leerlingen stabiele en ondersteunende relaties ervaren met professionals;
- de leeromgeving rust, voorspelbaarheid en duidelijke verwachtingen biedt in verschillende situaties;
- leerlingen, passend bij hun mogelijkheden, oefenen met het nemen van verantwoordelijkheid voor gedrag en leren;
- leerlingen veerkracht tonen door te blijven proberen, hulp te vragen en vervolgstappen te zetten;
- professionals veiligheid, zelfredzaamheid en veerkracht actief versterken in hun pedagogisch, trauma- en cultuursensitief handelen;
- teams werken vanuit een gezamenlijke taal en aanpak;
- de schooldag dynamisch is ingericht, waarbij rekening gehouden wordt met veiligheid en voorspelbaarheid.

5.2.3 Onderwijsresultaten

Waar hebben we het over?

Onderwijsresultaten laten zien hoe leerlingen zich ontwikkelen, passend bij hun mogelijkheden. Het gaat om groei in leren, vaardigheden, zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving.

Wat gaan we versterken?

Binnen Orion worden onderwijsresultaten zichtbaar gemaakt als onderdeel van het onderwijsproces. Resultaten worden breed gezien en geven inzicht in wat leerlingen leren en hoe zij zich ontwikkelen, in relatie tot hun uitstroomperspectief.

Onderwijsresultaten zijn geen los eindpunt, maar het gevolg van doelgericht, samenhangend en betekenisvol onderwijs. Ze worden niet uitsluitend uitgedrukt in cijfers, maar zichtbaar gemaakt als concrete opbrengsten van leren, oefenen en ontwikkelen op weg naar een passende plek in de samenleving.

Wanneer is er sprake van tevredenheid?

Er is sprake van tevredenheid wanneer zichtbaar is dat:

- leerlingen zich vanaf het begin ontwikkelen richting een passend doorstroom- en uitstroomperspectief;
- groei in kennis, vaardigheden en zelfredzaamheid systematisch wordt gevolgd en benut;
- resultaten laten zien hoe leerlingen oefenen in realistische contexten, binnen en waar mogelijk buiten de school (bijvoorbeeld bij MDT-trajecten);
- leerlingen eigenaarschap ervaren over hun ontwikkeling en begrijpen hoe leren bijdraagt aan vervolgstappen;
- transferbegeleiding, warme overdracht en nazorg logisch laten aansluiten op het leerproces en bijdragen aan continuïteit na doorstroom in het onderwijs of uitstroom naar arbeid of dagbesteding.

5.2.4 Samenwerken met ouders en samenwerkingspartners

Waar hebben we het over?

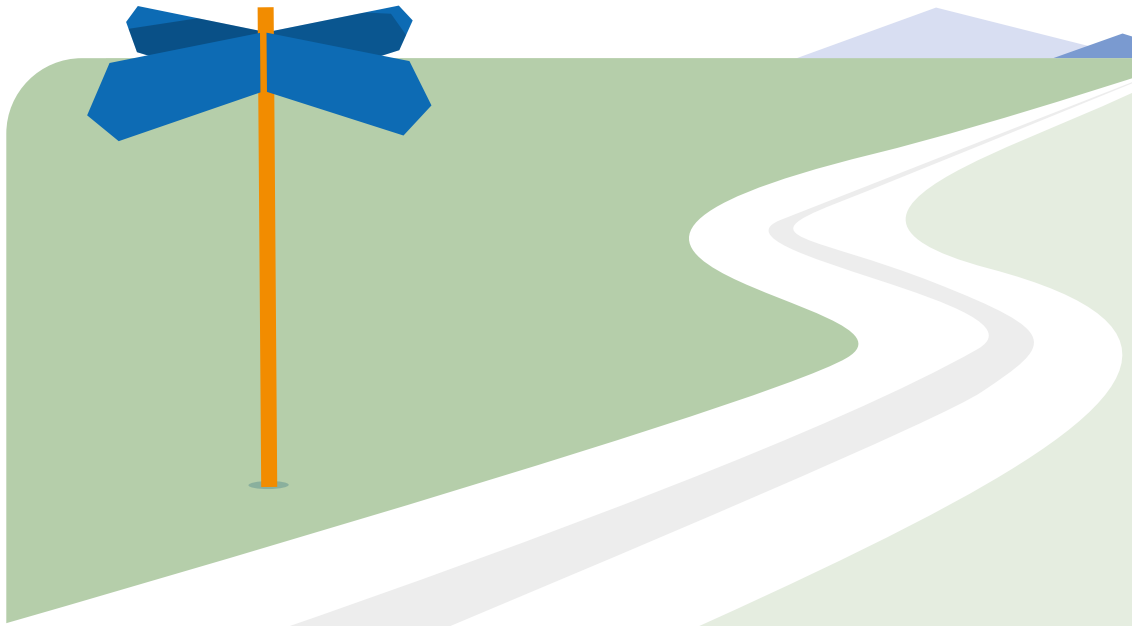
Binnen Orion wordt samengewerkt met ouders en samenwerkingspartners aan de ontwikkeling van leerlingen. Deze samenwerking is structureel ingericht, waarin ieders kennis en rol worden benut, met het belang van de leerling als uitgangspunt.

Wat gaan we versterken?

Ouders kennen hun kind het best en denken actief mee over welke ondersteuning hun kind nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen. De samenwerking is gebaseerd op open communicatie, wederzijds vertrouwen en duidelijke verwachtingen (wederzijds).

We zullen de komende jaren samen met ouders en leerlingen regelmatig in gesprek gaan over de kansen en risico's die zich voordoen in de online leefwereld van onze leerlingen en welke rol wij daar als opvoeders in kunnen spelen.

Naast de samenwerking met ouders werken scholen samen met partners binnen en buiten het onderwijs, zoals jeugdhulp, zorg, wijkteams, cultuur, sport en vervolgonderwijs. Scholen zorgen voor samenhang zodat deze samenwerking doelgericht bijdraagt aan onderwijs en ontwikkeling. De verrijkte schooldag blijft ook de komende jaren een belangrijk speerpunt, samen met partners in cultuur en sport bieden wij onze leerlingen een breed curriculum aan.

5.3 Inclusief onderwijs voor Amsterdam en de regio

Ambitie

Vanuit het streven naar inclusief onderwijs ontwikkelt Orion zich verder tot een herkenbare en betrouwbare partner in inclusief onderwijs in Amsterdam en de regio.

De route naar inclusief onderwijs is uitdagend en vraagt samenwerking. De beweging krijgt vorm in concrete initiatieven in de praktijk, dichtbij de leerling, de professional en de wijk. Wat effectief is wordt verdiept en breder toegepast, wat onvoldoende werkt wordt bijgesteld.

De ontwikkeling naar inclusief onderwijs vraagt om concrete uitwerking in de stad en in de wijken. Samen met partners werken we aan een betere afstemming van voorzieningen, ondersteuning en expertise, zodat leerlingen zo thuisnabij mogelijk onderwijs kunnen volgen met toegang tot specialistische begeleiding wanneer dat nodig is. Dit vraagt gezamenlijke keuzes over organisatie van expertise, ondersteuning van scholen en inrichting van leerlingstromen.

In verschillende wijken wordt gewerkt aan duurzame samenwerkingen tussen scholen, samenwerkingsverbanden, jeugdhulp en gemeente. Door langdurig samen te werken ontstaat meer continuïteit voor leerlingen en kunnen professionals van elkaar leren. Orion draagt hieraan bij door expertise flexibel in te zetten, mee te denken over organisatievormen en actief deel te nemen aan netwerken.

Projecten en werkwijzen worden geëvalueerd, onderzocht en zo nodig bijgesteld, zodat zichtbaar wordt wat bijdraagt aan beter onderwijs.

Focusgebieden binnen deze beweging

5.3.1 Stedelijke expertise en kennisdeling

Waar hebben we het over?

Orion draagt actief bij aan het versterken en delen van specialistische expertise op stedelijk niveau. Praktijkkennis wordt gedeeld en benut om kwaliteit en samenhang in de stad te vergroten. Samen met andere Amsterdamse besturen wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van een stedelijk expertisecentrum voor specialistische ondersteuning en voorzieningen.

Wat gaan we versterken?

Het Expertisecentrum Orion verbindt specialistische kennis en ervaring uit het gespecialiseerd onderwijs met het regulier onderwijs, samenwerkingsverbanden, opleidingsinstituten, en partners in zorg en jeugdhulp. Daarmee vormt het een spil in de beweging naar één samenhangend onderwijssysteem waarin verschillen normaal zijn en ondersteuning vanzelfsprekend is. Het expertisecentrum fungeert als schakel tussen praktijk, opleiden en onderzoek. Door kennis en ervaringen te verzamelen, te duiden en te delen, draagt het bij aan gezamenlijke leerprocessen, innovatie en de verdere ontwikkeling van inclusief onderwijs.

Het Expertisecentrum werkt vraaggericht en in nauwe samenwerking met scholen en andere partners. Expertise wordt ingezet op team- of schoolniveau, tijdelijk of structureel, en altijd in verbinding met het team rond de leerlingen. Zo wordt de handelingsbekwaamheid van professionals in het regulier onderwijs versterkt en de ondersteuning verbonden met de dagelijkse onderwijspraktijk.

Komende jaren blijven we de samenwerking met de Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO) en het Ouder-en Kindteam (OKT) verder uitwerken en overdraagbaar maken naar het reguliere onderwijs. Onze jarenlange ervaring en samenwerking met SJSO als onderdeel van de school is behulpzaam bij het vorm geven van multidisciplinaire teams in het regulier onderwijs die nodig zijn voor het realiseren van inclusief onderwijs.

De Orion Werkstraat en onze vso-scholen zetten samen in op de verbetering van de overstap van vso naar mbo, op de leerlijn financiële zelfredzaamheid en op het doorontwikkelen van Sterk Techniek Onderwijs (STO). Dat doen wij samen met alle praktijkscholen en vso-scholen in de stad.

Wanneer is er sprake van tevredenheid?

Er is sprake van tevredenheid wanneer in de praktijk zichtbaar is dat:

- ouders zich serieus genomen voelen als partners en actief betrokken zijn;
- gesprekken met ouders en leerlingen worden gevoerd vanuit een waarderende en onderzoekende houding (hoorrecht);
- rollen en verantwoordelijkheden helder zijn en scholen regie voeren;
- samenwerking met partners aantoonbaar bijdraagt aan onderwijs, oefenruimte en de ontwikkeling van zelfredzaamheid en veerkracht bij leerlingen;
- overdracht, doorstroom naar vervolgonderwijs en uitstroom naar arbeid en dagbesteding zorgvuldig worden voorbereid, met aandacht voor continuïteit;
- scholen samenwerken in duurzame netwerken waarin partners structureel betrokken zijn en gezamenlijk leren.

Belangrijk om hier ook te noemen, is dat Orion in de komende jaren onderzoek blijft doen naar de werking van Traumasensitief Onderwijs (TSO). Na eerder onderzoek naar de achtergrond van onze leerlingen en hun ouders, richt het TSO-onderzoek zich nu op onderwijsprofessionals. Dit verdiepende onderzoek is belangrijk omdat we uit eerder onderzoek weten dat binnen traumasensitief onderwijs veilige en warme relaties het fundament vormen voor herstel en groei van onze leerlingen en de onderwijsprofessionals in deze relaties de cruciale schakel zijn. Dankzij de hoge respons op het onderzoek (75% van alle collega's heeft deelgenomen in 2025), zijn er nu data beschikbaar van vele professionals uit het SO en VSO cluster 3 en 4 over steunbronnen, eigen welzijn/gezondheid, ingrijpende ervaringen in verschillende contexten, ervaringen in de relaties met leerlingen en over traumasensitief werken.

5.3.2 Wijkgerichte inzet van expertise

Waar hebben we het over?

Orion-scholen ontwikkelen zich verder tot wijkgerichte expertisecentra. Medewerkers van Orion maken steeds vaker (deels) onderdeel uit van teams in het regulier onderwijs. Expertise is flexibel inzetbaar, sluit aan bij de context van de wijk en wordt zo dicht mogelijk bij de leerling georganiseerd.

Wat gaan we versterken?

Er wordt gestart met langdurige samenwerkingen in specifieke wijken en met vaste partnerscholen. Door duurzame relaties kan expertise beter landen en doorwerken. Waar passend, worden ondersteunende organisatievormen ingezet, zoals kleinere groepen, co-teaching (twee professionals in de klas) en multidisciplinaire teams.

5.3.3 Focus op het jonge kind en preventie

Waar hebben we het over?

Orion draagt actief bij aan inclusieve (voor)scholen en aan het toevoegen van onderwijs- en jeugdhulp-expertise aan voorscholen, kinderdagcentra en de onderbouw van reguliere basisscholen. Door vroeg en preventief te handelen wordt er gewerkt aan het voorkomen van zwaardere ondersteuning op latere leeftijd.

Wat gaan we versterken?

We gaan ons verder richten op preventie en eerder in het ontwikkelpad meedenken en meedoen, liefst al voordat het kind 4 jaar is en doorstroomt naar het primair onderwijs. Dit doen we doordat we steeds meer aan het werk zijn in integrale kindcentra. In Amsterdam is de Federatie voor openbaar onderwijs zelfs gestart met de zogenaamde KOOR-ontwikkeling (kind ontwikkel organisatie), dat betekent dat kinderopvang en onderwijs niet alleen onder één dak werken maar ook onder één aansturing, waardoor een doorgaande leerlijn mogelijk wordt. Dat maakt dat wij vroeger en daardoor meer preventief kunnen handelen en zo kunnen bijdragen aan het doorlopend leren en ontwikkelen.

Voor de vele wachtende kinderen van 4 jaar en ouder die op wachtlijsten staan voor een kinderdagcentrum (KDC) en speciaal onderwijs, ontwikkelen we onderwijszorggroepen (OZG's) waar we een combinatie van onderwijs en zorg aanbieden voor kinderen met ontwikkelingsachterstanden. Hier staan een jeugdhulpmedewerker en een medewerker vanuit speciaal onderwijs samen op de groep, voor maximaal 8 kinderen, in een reguliere basisschool. Dit aanbod is momenteel 3 dagen in de week, maar op termijn hopen we dit uit te breiden naar 4 dagen. Zowel op de KDC-locaties van Cordaan en Philadelphia als op de OZG in reguliere basisscholen werken onderwijsprofessionals van Orion en Kolom. Handelingsgerichte diagnostiek op deze groepen is mogelijk maar daar zijn we terughoudend mee en daarom zetten we eerst in op stimulatie. Er zijn nu negen OZG's en er komen meerdere OZG's in elk stadsdeel in 2026. Dat betekent dat we eind 2026 gerealiseerd hebben dat er thuisnabij inclusief onderwijs mogelijk is voor jonge kinderen met ontwikkelachterstanden. Zo passen we onze expertise jaarlijks verder toe binnen de reguliere scholen.

5.3.4 Ondersteuning van leerlingen die uitvallen en tijdelijk thuiszitten

Waar hebben we het over?

Het voorkomen van uitval en thuiszitten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele onderwijsveld. Het expertisecentrum Orion biedt voorzieningen voor thuiszitters; voor zieke leerlingen en andere kwetsbare leerlingen die thuiszitten met psychische en psychiatrische problemen (neurodiversiteit), vanuit maatwerk en tijdelijke oplossingen, met als doel leerlingen verbonden te houden met onderwijs en waar mogelijk terug te laten keren naar regulier onderwijs.

Wat gaan we versterken?

Naast het continueren van onze voorzieningen voor thuiszitters, de thuisdocenten voor zieke leerlingen, de LINK en OpStap, gaan we ons meer richten op het voorkomen van thuiszitten. We gaan de vo-scholen ondersteunen met het verder professionaliseren van hun trajectvoorzieningen. Meer aandacht besteden aan neurodiversiteit en mentale gezondheid. Voortbouwend op de stappen die al zijn gezet, richten we ons bovendien op het nog breder introduceren van traumasensitief onderwijs in het vo.

5.3.5 Opleiden en professionaliseren

Waar hebben we het over?

Inclusief onderwijs vraagt om vakmanschap. Hiervoor is het belangrijk opleiding, onderzoek en de praktijk met elkaar te verbinden. We richten ons op lerarenopleidingen om vanuit onze kennis en ervaringen met inclusief onderwijs bij te dragen aan leer- en opleidingsroutes. Orion-scholen fungeren als leeromgevingen waarin aankomende en startende professionals het vak leren, begeleid door ervaren collega's.

Wat gaan we versterken?

Naast onze ambitie om 7% van ons personeel in opleiding te hebben, worden we ook steeds vaker ingezet als opleidingsscholen voor instromers en stagiaires. Dat is bijzonder omdat het nog steeds niet bij alle opleidingsinstituten vanzelfsprekend is dat lopen van een stage in het speciaal onderwijs ook mogelijk is. Verder lukt het ons steeds beter om een plek in het curriculum van de opleidingsinstituten te verwerven. De komende jaren is een belangrijke ambitie voor ons om, zowel op de pabo's als in het curriculum van de lerarenopleidingen, een onmisbare plek in te nemen met onze kennis en expertise over onder andere traumasensitief onderwijs, neurodiversiteit en inclusief onderwijs.

Wanneer zijn we tevreden over deze beweging naar inclusief onderwijs?

In 2029 zijn we tevreden wanneer:

- Orion wordt ervaren als een deskundige en betrouwbare partner in inclusief onderwijs;
- partnerschap leidt tot co-creatie en gedeelde uitvoering;
- de strategie "groot denken, klein doen" herkenbaar is in de praktijk;
- reguliere scholen aangeven dat hun handelingsbekwaamheid duurzaam is versterkt;
- meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften thuisnabij onderwijs volgen;
- het aantal thuiszitters en verwijzingen naar specialistische voorzieningen aantoonbaar is verminderd;
- Orion-scholen herkenbaar zijn als wijkgerichte expertisecentra;

- expertise structureel en preventief wordt ingezet;
- samenwerking leidt tot continuïteit en gedeeld eigenaarschap;
- het stedelijk expertisecentrum bijdraagt aan gedeelde kwaliteitsnormen voor inclusief onderwijs.

5.4 Besturing en kwaliteitszorg

Binnen Orion geeft het bestuur richting aan kwaliteit en samenhang vanuit een heldere visie, gedeelde ambities en duidelijke kaders. Besturing is gebaseerd op drie samenhangende principes: richting, ruimte en rekenschap. De Strategische Koers geeft richting aan de ontwikkeling van ons onderwijs en aan de twee bewegingen die daarin centraal staan. Scholen en professionals krijgen ruimte om binnen deze koers contextgebonden keuzes te maken in hun onderwijspraktijk. Tegelijk leggen we rekenschap af over de effecten van deze keuzes voor leerlingen, teams en samenwerkingspartners.

Drager van beide bewegingen

Besturing en kwaliteitszorg vormen binnen Orion de verbindende drager onder de Strategische Koers 2026–2029. Waar de twee bewegingen richting geven aan wat we willen bereiken, beschrijft dit hoofdstuk hoe we deze ambities duurzaam realiseren, volgen en verder ontwikkelen.

Duurzame kwaliteit vraagt om focus en begrenzing. Het bestuur maakt daarom bewuste keuzes in wat wel en niet wordt gevraagd van scholen en teams. Het bestuur maakt bewuste keuzes, prioriteert en stopt met activiteiten die onvoldoende bijdragen aan leren, welzijn of inclusie. Zo verbinden we ambitie aan draagkracht en creëren we ruimte voor duurzame ontwikkeling. De ontwikkeling naar inclusief onderwijs en de verdere versterking van kwaliteit vragen veel van professionals, schoolleiders en bestuur. Veranderingen worden daarom zorgvuldig vormgegeven en scholen krijgen ruimte om zich stap voor stap te ontwikkelen. Niet alle scholen en samenwerkingspartners bewegen in hetzelfde tempo. Het bestuur en de schoolleiding houden richting, terwijl zij de uitvoerbaarheid bewaken door te faseren en te prioriteren.

Leiderschap speelt hierin een sleutelrol. Schoolleiders zorgen voor samenhang, houden de koers vast en organiseren het gesprek in teams over wat nodig is voor goed onderwijs en inclusie. Zij bewaken de balans tussen ambitie en draagkracht en ondersteunen professionals bij nieuwe werkwijzen. Het versterken van eigenaarschap en betrokkenheid van medewerkers is daarbij essentieel. Daarom organiseren we tijd voor dialoog, reflectie en professionele ontwikkeling.

Kwaliteitszorg ondersteunt leren en ontwikkelen en is geen doel op zich. Binnen Orion werken we vanuit een lerende kwaliteitscultuur, waarin reflectie, dialoog en bijstelling centraal staan. Gegevens, observaties en ervaringen vormen het startpunt voor het professionele gesprek en worden altijd verbonden aan professionele duiding. Zo draagt kwaliteitszorg bij aan inzicht, ontwikkeling en samen leren.

De richting uit de Strategische Koers wordt zichtbaar in het dagelijks professionele handelen in de Orion-scholen. Teams voeren vakgesprekken over pedagogisch-didactische keuzes, analyseren gezamenlijk wat zij bij leerlingen zien, en verbinden gegevens en ervaringen aan professionele duiding. Schoolleiders organiseren deze gesprekken, bewaken de gezamenlijke richting en creëren ruimte voor teams om samen te leren en hun praktijk te verbeteren. Binnen deze kwaliteitscultuur is expliciet aandacht voor wat pedagogisch en relationeel handelen vraagt van professionals. Veel leerlingen binnen Orion hebben behoefte aan veiligheid, voorspelbaarheid en vertrouwen. Reflectie op relationeel, trauma- en cultuursensitief handelen hoort daarom bij het gesprek over onderwijskwaliteit.

Digitalisering is een belangrijk onderdeel van de professionele dialoog. Technologie en AI bieden nieuwe mogelijkheden voor leren, toegankelijkheid en ondersteuning, maar vragen ook om zorgvuldige professionele afwegingen. Teams voeren daarom het gesprek over didactische, pedagogische en ethische aspecten van digitalisering, met aandacht voor:

- de bijdrage van technologie aan leren en toegankelijkheid;
- de grenzen en risico's van AI en digitale toepassingen;
- digitaal burgerschap en online veiligheid;
- privacy, gegevensbescherming (AVG) en informatiebeveiliging (IBP).

Professionals beschikken over voldoende digitale geletterdheid en professionele oordeelsvorming om technologie en AI doelgericht in te zetten binnen hun onderwijspraktijk. Professionalisering op digitale geletterdheid en digitale pedagogiek maakt daarom structureel onderdeel uit van school- en teamontwikkeling.

Versterking van bestuurlijke regie

Om beide bewegingen duurzaam en toekomstbestendig te realiseren, blijft Orion actief deelnemen aan de bestuurlijke en regionale overlegtafels waarin besluiten worden genomen over onderwijs, jeugdhulp, zorg en samenwerking in de regio. Vanuit deze positie bewaakt het bestuur samenhang, continuïteit en haalbare oplossingen voor Orion. Daarnaast bouwen we ons bestaande systeem van kwaliteitszorg verder uit, zodat dit niet alleen de kwaliteit van het onderwijs binnen Orion volgt, maar ook de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs. Projecten, samenwerkingsinitiatieven en nieuwe vormen van onderwijs worden daarom planmatig gevolgd, gemonitord en waar nodig onderzocht. Zo wordt zichtbaar wat werkt en wat nodig is voor duurzame oplossingen.

Wanneer is er sprake van tevredenheid?

Tevredenheid markeert geen eindpunt, maar is een momentopname in een voortdurend leerproces. Iedere school(locatie) vertaalt deze koers naar de eigen praktijk, leerlingpopulatie en ontwikkelopgave. Er is sprake van tevredenheid wanneer voortgang in de praktijk zichtbaar wordt en dat:

- de visie en ambities uit de Strategische Koers herkenbaar richting geven aan schoolontwikkeling en dagelijkse keuzes in scholen (BKA);
- scholen en professionals ruimte ervaren om eigenaarschap te nemen binnen heldere en gedeelde kaders (BKA/SKA);
- kwaliteitszorg cyclisch en lerend is ingericht, met ruimte voor reflectie, dialoog en bijstelling (BKA/SKA);
- gegevens, observaties en ervaringen systematisch worden verbonden aan professionele duiding en leiden tot gerichte verbeteracties (SKA);
- teams vakgesprekken voeren over pedagogisch-didactisch handelen, inclusief relationeel, trauma- en cultuursensitief werken (SKA);
- digitalisering en AI onderwerp zijn van gezamenlijk leren en professionele reflectie (SKA);
- professionals beschikken over voldoende digitale geletterdheid om technologie bewust en doelgericht in te zetten (SKA);
- privacy, AVG en informatiebeveiliging herkenbaar en zorgvuldig zijn ingebed in het dagelijks handelen van scholen (BKA);
- verantwoording en ontwikkeling met elkaar in balans zijn, waarbij verantwoording ondersteunend is aan leren en verbeteren (BKA);
- het bestuur samenhang bewaakt, prioriteiten stelt en bijdraagt aan focus en een gezonde professionele werkcultuur (BKA).

Normeringskader voor het goede gesprek

De 3E's van goed werk

Vanuit de bestuurlijke opdracht is het belangrijk om niet alleen te sturen op activiteiten en resultaten, maar ook om het gesprek te voeren over de kwaliteit van het werk dat we samen doen. Daarom benutten wij binnen Orion de 3E's van Goed Werk – Excellent, Ethisch en Energie – als normeringskader. Dit kader helpt om in scholen, bestuur en toezicht het gesprek te voeren over de vraag of onze ambities uit beide bewegingen daadwerkelijk bijdragen aan goed onderwijs en duurzame ontwikkeling. De 3E's verbinden inhoudelijke kwaliteit, maatschappelijke verantwoordelijkheid en professionele duurzaamheid met elkaar.

✓ Excellent – het werk is goed

Het onderwijs en de samenwerking zijn doelgericht, samenhangend en betekenisvol ingericht. Professionals handelen vanuit vakmanschap en hoge verwachtingen en verbeteren hun onderwijs systematisch op basis van gegevens, observaties en professionele reflectie. Leerlingen ontwikkelen zich zichtbaar richting een passend perspectief in vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding, en de expertise van Orion wordt doelgericht ingezet om de handelingsbekwaamheid van professionals te versterken en bij te dragen aan inclusief onderwijs.

✓ Ethisch – het werk doet goed

Onderwijs en samenwerking doen recht aan de ontwikkeling, waardigheid en het leerrecht van ieder kind. Leerlingen ervaren veiligheid, nabijheid en respect, en onderwijs draagt bij aan hun ontwikkeling, welzijn en zelfredzaamheid. In samenwerking met ouders en samenwerkingspartners werken scholen aan passende en zo thuisnabij mogelijke oplossingen voor leerlingen.

✓ Energie – het werk voelt goed

Professionals werken vanuit betrokkenheid, eigenaarschap en gezamenlijk leren. Teams voeren vakgesprekken, reflecteren op hun praktijk en versterken zo samen het onderwijs. In samenwerking met scholen en partners ontstaan initiatieven en nieuwe vormen van samenwerking die bijdragen aan de ontwikkeling van inclusief onderwijs.

Besturing en kwaliteitszorg zijn binnen Orion geen afzonderlijke systemen, maar vormen samen het fundament onder de ontwikkeling van ons onderwijs. Door richting te geven vanuit de Strategische Koers, ruimte te bieden aan professioneel vakmanschap en rekenschap af te leggen over de effecten voor leerlingen, ontstaat een kwaliteitscultuur waarin leren, reflectie en verbetering vanzelfsprekend zijn.

Het normeringskader van de 3E's van Goed Werk – Excellent, Ethisch en Energie – helpt ons daarbij om steeds opnieuw het goede gesprek te voeren over de kwaliteit van ons handelen. Het maakt zichtbaar of onze keuzes daadwerkelijk bijdragen aan beter onderwijs, recht doen aan leerlingen en partners en duurzaam zijn voor professionals en organisatie.

Daarbij stellen we ons steeds opnieuw drie eenvoudige maar wezenlijke vragen:

- **Excellent:** draagt dit aantoonbaar bij aan beter onderwijs voor leerlingen?
- **Ethisch:** doen we hiermee recht aan leerlingen, ouders, samenwerkingspartners en het principe van inclusie?
- **Energie:** is dit duurzaam voor professionals, teams en organisatie?

Deze vragen helpen ons om bestuurlijke keuzes, schoolontwikkeling en samenwerking steeds opnieuw te verbinden met het doel van ons werk: goed onderwijs en een betekenisvolle toekomst voor onze leerlingen. Zo verbinden we bestuurlijke verantwoordelijkheid met professionele ruimte en werken we stap voor stap aan de ambities uit beide bewegingen van deze Strategische Koers.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zijn ook passende organisatorische, financiële en digitale randvoorwaarden nodig.

5.5 Randvoorwaarden voor inclusieve en toekomstbestendige oplossingen

Financiering, organisatie en samenwerkingsafspraken ten aanzien van de beweging naar inclusief onderwijs dragen bij aan continuïteit, kwaliteit en duurzame oplossingen, zodat professionals en scholen kunnen doen wat nodig is voor leerlingen.

Toekomstbestendige ontwikkeling vraagt daarbij ook om een financieel gezonde en stabiele organisatie. Het bestuur bewaakt continuïteit door middelen doelmatig in te zetten, prioriteiten te stellen en keuzes te maken die bijdragen aan duurzame kwaliteit. Nieuwe initiatieven en samenwerkingsvormen worden steeds afgewogen op hun inhoudelijke waarde én op hun financiële haalbaarheid, zodat beide bewegingen ook op langere termijn verantwoord kunnen worden voortgezet.

Samenwerking, organisatie en digitalisering

We werken intensief samen met samenwerkingsverbanden, de gemeente en partners in zorg en jeugd. Samen zoeken we naar structurele financieringsvormen die het mogelijk maken om expertise duurzaam, preventief en flexibel beschikbaar te stellen voor inclusief onderwijs.

Toekomstbestendig onderwijs vraagt daarnaast om passende organisatorische én digitale randvoorwaarden. Digitale technologie kan bijdragen aan toegankelijkheid, betrokkenheid en ondersteuning van het leerproces, mits deze zorgvuldig en doelgericht wordt ingezet. Dit vraagt om betrouwbare digitale leeromgevingen, aandacht voor privacy en informatiebeveiliging en om professionals die technologie en AI verantwoord kunnen gebruiken in hun onderwijspraktijk.

Daarnaast is het nodig dat nieuwe vormen van samenwerking, projecten en initiatieven die bijdragen aan inclusief onderwijs ook bestuurlijk worden gevolgd en geëvalueerd. Door systematisch te monitoren blijft zichtbaar wat werkt en wat nodig is voor duurzame oplossingen.

De beweging naar inclusief onderwijs vraagt ook om het behouden en versterken van specialistische expertise en voorzieningen. Voor een deel van de leerlingen blijft een gespecialiseerde setting nodig. Inclusie betekent betere samenhang, niet minder ondersteuning.

Orion blijft investeren in sterke voorzieningen en deskundige professionals. Alleen met een stevige basis kan expertise flexibel worden ingezet. Niet alles kan tegelijk. Het bestuur bewaakt de balans tussen ambitie, uitvoerbaarheid en kwaliteit door te prioriteren en te faseren.

We richten ons op onder meer de volgende elementen die in de komende jaren geregeld moeten worden:

- het versterken van multidisciplinaire teams in inclusieve leeromgevingen, zodat een breder palet aan leerlingen goed onderwijs en passende begeleiding kan krijgen;
- het samenbrengen van (delen van) middelen voor jeugdhulp en WLZ met onderwijsmiddelen om deze teams mogelijk te maken;
- het behouden van vormen van gespecialiseerd onderwijs voor specifieke groepen leerlingen, zodat specialistische expertise en passende onderwijssettingen beschikbaar blijven binnen een inclusief onderwijslandschap;
- het verminderen van administratieve lasten, zodat meer capaciteit beschikbaar komt voor onderwijs en begeleiding;
- het realiseren van veilige en betrouwbare digitale leeromgevingen waarin privacy, AVG en informatiebeveiliging (IBP) zorgvuldig zijn geborgd;
- het ondersteunen van scholen en professionals bij het ontwikkelen van digitale geletterdheid en het verantwoord inzetten van technologie en AI.
- het organiseren van tijd, structuur en ondersteuning voor vakgesprekken, kwaliteitsanalyse en gezamenlijke reflectie binnen teams;
- het beschikbaar hebben van toegankelijke data- en informatievoorzieningen die scholen helpen bij het duiden van resultaten en het gericht verbeteren van onderwijs;
- het ondersteunen van leiderschap en professionele ontwikkeling die bijdraagt aan een lerende kwaliteitscultuur en die scholen helpt om veranderingen zorgvuldig en in een passend tempo te realiseren;
- het bewaken van een financieel gezonde organisatie, waarin ambities, beschikbare middelen en uitvoerbaarheid met elkaar in balans zijn;
- het bestuurlijk volgen, evalueren en waar nodig bijstellen van projecten en samenwerkingsinitiatieven die bijdragen aan inclusief onderwijs, zodat ontwikkeling duurzaam, haalbaar en van goede kwaliteit blijft;
- het prioriteren en faseren van ontwikkelingen, zodat inclusie, kwaliteit van het gespecialiseerd onderwijs en draagkracht van scholen met elkaar in evenwicht blijven.

6. Wat leerlingen, ouders, collega's en samenwerkingspartners van Orion mogen verwachten

Deze Strategische Koers is een belofte aan leerlingen, ouders, collega's en partners. De koers maakt concreet waar Orion voor staat en wat dit betekent in het dagelijks handelen in de periode 2026–2029.

Belofte aan leerlingen

Leerlingen kunnen rekenen op:

- een veilige en voorspelbare leeromgeving waarin ruimte is om jezelf te zijn en je te ontwikkelen;
- onderwijs dat aansluit bij wie je bent en wat je nodig hebt om te leren;
- volwassenen die samenwerken en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor leren en ontwikkeling;
- onderwijs dat voorbereidt op een passende plek in de samenleving, met aandacht voor kennis, vaardigheden en het omgaan met digitale technologie.
- een dynamische schooldag waarbij zitten en bewegen elkaar regelmatig afwisselen zodat onrust vermindert en taakgerichtheid toeneemt.

Belofte aan ouders

Ouders kunnen rekenen op:

- partnerschap in de ontwikkeling van hun kind, gebaseerd op gelijkwaardigheid en wederzijds vertrouwen;
- open en zorgvuldige communicatie over leren en welzijn;
- gezamenlijke afwegingen over ondersteuning en ontwikkelperspectief;
- transparantie over keuzes, ook wanneer deze complex zijn of vragen oproepen;
- zorgvuldige omgang met privacy en persoonlijke gegevens.

Belofte aan collega's in scholen en teams

Binnen Orion kunnen collega's rekenen op:

- een professionele cultuur waarin vertrouwen, vakmanschap en samenwerking centraal staan;
- ruimte voor professioneel eigenaarschap en bewuste pedagogische en didactische keuzes;
- kwaliteitszorg die gericht is op leren en verbeteren, met reflectie en dialoog als vanzelfsprekend onderdeel;
- leiderschap dat richting geeft, samenhang bewaakt en ontwikkelruimte creëert;
- gezamenlijke professionele ontwikkeling.

Belofte aan samenwerkingspartners

Samenwerking vindt plaats vanuit:

- gelijkwaardigheid en vertrouwen;
- het actief delen en benutten van expertise om onderwijs en ondersteuning te versterken;
- gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het leerrecht en het ontwikkelperspectief van kinderen en jongeren;
- een lerende samenwerking waarin reflectie en bijstelling vanzelfsprekend zijn.

Belofte aan samenwerkingsverbanden po en vo en de stad Amsterdam

Orion neemt verantwoordelijkheid door:

- bij te dragen aan de beweging naar inclusief onderwijs in stad en regio;
- expertise uit het gespecialiseerd onderwijs te verbinden met regulier onderwijs, zorg en jeugd;
- transparant te zijn over keuzes, resultaten en dilemma's;
- bereid te zijn om te leren, te experimenteren en bij te sturen waar nodig;
- te bouwen aan een betrouwbare en constructieve samenwerking met oog voor continuïteit en samenhang.

Stichting Orion
Bijlmerdreef 1289 -2
Postbus 22222
1100 CE Amsterdam
info@orion.nl
orion.nl

Orion
SPECIAAL IN ONDERWIJS